

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

1

Številka: 061-01/16-6/1
Ljubljana, 9. 2. 2015

Osnutek

Z a p i s n i k

**19. izredne seje Državnega sveta Republike Slovenije,
ki je bila v četrtek, 4. 2. 2016**

Predsednik je pričel 19. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije, ki jo je sklical na podlagi 53. člena Zakona o Državnem svetu in prvega odstavka 30. člena Poslovnika Državnega sveta Republike Slovenije.

Seja se je začela ob 16.00 in zaključila ob 17.32 uri.

Opravičili so se:

- dr. Janvit Golob
- Milan Lukić
- Rudi Matjašič, mag.
- Uroš Brežan
- Branko Šumenjak

Ostali odsotni:

- Jože Slivšek

Na sejo je bila vabljena:

- mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo

Seje so se udeležili:

- mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo (k 1. točki dnevnega reda),
- Anton Peršak, državni sekretar, Ministrstvo za kulturo (k 1. točki dnevnega reda),
- Klemen Kraigher Mišič, v. d. generalnega direktorja Direktorata za medije, Ministrstvo za kulturo (k 1. točki dnevnega reda).

* * *

O sklicu izredne seje je predsednik obvestil predsednika Državnega zbora Republike Slovenije dr. Milana Brgleza in predsednika Vlade Republike Slovenije dr. Mira Cerarja.

* * *

S sklicem 2. 2. 2016 so državne svetnice in svetniki prejeli dnevni red, ki je bil naslednji:

1. Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (ZMed-C), EPA 888-VII

1. točka dnevnega reda:

– Predlog odločilnega veta na Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (ZMed-C), EPA 888-VII

Državni zbor je zakon sprejel na 15. redni seji 28. 1. 2016 in so ga državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog odločilnega veta, ki ga je predlagala Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport, so državne svetnice in svetniki prejeli po elektronski pošti s sklicem.

Predlog odločilnega veta je obravnavala Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport. Poročilo komisije in predlog zahteve Državnega sveta, da Državni zbor pred razglasitvijo zakona o njem ponovno odloča, so državne svetnice in svetniki prejeli na klop.

Predlog odločilnega veta in stališče Komisije za kulturo, znanost, šolstvo in šport je predstavil Rajko Fajt.

Predlog zakona je predstavila mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo.

Razpravljali so: mag. Darija Kuzmanič Korva, dr. Zoran Božič, mag. Marija Lah, Alojz Kovšca, Milan Ozimič, Jernej Verbič, Drago Ščernjavič in Metod Ropret..

Na dileme iz razprave je odgovorila mag. Julijana Bizjak Mlakar, ministrica za kulturo.

Predsednik je dal na glasovanje predlog zahteve:

Državni svet Republike Slovenije je na 19. izredni seji 4. 2. 2016, ob obravnavi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (ZMed-C), ki ga je Državni zbor sprejel na 15. redni seji 28. 1. 2016, na podlagi tretje alineje prvega odstavka 97. člena Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97, 66/2000, 24/03, 69/04, 68/06 in 47/2013), sprejel

Z A H T E V O,

da Državni zbor Republike Slovenije ponovno odloča o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (ZMed-C).

Obrazložitev:

Zakon je Državni zbor Republike Slovenije sprejel na 15. redni seji 28. 1. 2016.

Državni svet ugotavlja, da Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o medijih (Zmed-C) vsebuje več spornih določb, za katere je Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport že ob obravnavi predloga zakona ocenila, da so nedorečene in vprašljive glede sorazmernosti delovanja medijev, avtonomije urednikov in avtorjev, svobode izražanja tako medijskih akterjev kot poslušalcev in z vidika poseganja v svobodno gospodarsko pobudo. Najbolj problematična je časovna omejitev in odstotkovna določitev uresničevanja že do sedaj določene 40-odstotne dnevne kvote slovenske glasbe za posamezne radijske programe RTV Slovenija in 25-odstotne, ko gre za radijske in televizijske programe posebnega pomena. Novela zakona zahteva, da mora biti 60 odstotkov te kvote predvajane v dnevem in najbolj poslušanem času med 6. in 19. uro, pri čemer mora najmanj 70 odstotkov tega deleža predstavljati glasba, ki je izključno ali v večinskem delu izvajana v slovenskem jeziku, razen ko gre za radijske in televizijske programe, ki v večinskem delu predvajajo instrumentalno glasbo. Najmanj četrtno tega deleža pa mora predstavljati še slovenska glasba, prvič predvajana pred največ dvema letoma.

Državni svet opozarja, da za urednike radijskih programov to pomeni prevelik poseg v uredniško avtonomijo. Z zakonsko ureditvijo, ki na ta način določa program, se radijska medijska krajina bistveno spreminja, posledično tudi javni radio, ki postaja celo vodeni in nadzorovani del aktualne politične sheme v državi. Omenjene spremembe pomenijo prevelik vpliv zakonodajalca na programsko vsebino. Tako visoka kvota je nedopustna in nesorazmerna glede na ostalo medijsko produkcijo, ne glede na to, ali gre za vpliv na del programa ali ves programski čas. Gre za očitni poseg v ustavne pravice in svoboščine glasbenih avtorjev, urednikov, lastnikov radijskih hiš in drugih akterjev s področja glasbene industrije in za očitno ogrožanje javnega interesa. Javni interes namreč omogoča ustvarjanje koncepta kakovostnega in raznovrstnega programa. Svoboda izražanja ne zagotavlja le svobode tistemu, ki sporočilo pošilja, ampak tudi tistemu, ki ga prejema. Poslušanje glasbe nedvomno spada med sprejemanje kakršnihkoli informacij in idej, posredovanih v kakršnikoli obliki in je s tem zaščiteno z Ustavo RS in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah. Prav ta javni interes pomeni središče svobode medijev in svobodnega javnega komuniciranja, ki sta elementa ustavne pravice do svobodnega izražanja in svobode javnih občil. Vsebina tega javnega interesa pa je tudi kakovost in raznovrstnost programa. Glasba je njegov sestavni del. Ta javni interes je sestavljen tako iz legitimnega pričakovanja poslušalstva, da bo slovenska glasba predvajana, kot tudi iz enakega pričakovanja, da bo sledila kulturni oz. umetniški raznovrstnosti in da ne bo enolična.

Državni svet ugotavlja, da zakonodajalec ni analitično in prepričljivo dokazal, da so zaostreni kriteriji in pogoji glede predvajanja slovenske glasbe utemeljeni. Tudi Ministrstvo za kulturo ni prepričljivo pojasnilo, zakaj je taka omejitev nujna in zakaj le na radijskem glasbenem področju, in ni navedlo niti enega ustavno sprejemljivega razloga za omejevanje svobode medijev in poslušalcev. Država sicer lahko predpiše tovrstne pogoje, ker podeljuje radijske frekvence kot javno dobro, a imajo po Evropski konvenciji o človekovih pravicah poslušalci pravico sprejemati ideje in sporočila brez vmešavanja javne oblasti, vsaka omejitev pa je dovoljena le, če je nujna.

Državni svet meni, da je leta 2016 uveljavljati tako močan vpliv na javni medij v nasprotju z logiko in poslanstvom javnih RTV servisov. Omejevanje na tak način in znotraj določenega deleža še dodatno preferiranje skladb glede na starost posnetka avtomatično onemogoča programsko profiliranost določenih programov in negativno

vpliva na kakovost in avtohtonost slovenske glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti. Dosedanja 40-odstotna (ko gre za vsak posamezni program Radiotelevizije Slovenija) oz. 25-odstotna (ko gre za radijske in televizijske programe posebnega pomena) enakomerno razporejena slovenska glasba čez cel dan, tj. v nočnem in dnevnem programu, je sprejemljiva in izvedljiva. Na ta način radijska uredništva lahko ohranijo spoštljiv odnos do lastne glasbene produkcije, obenem pa zagotovijo pregled glasbenega dogajanja po svetu ter ohranijo pester glasbeni izbor.

Na nesmiselnost takšnega omejevanja opozarjata tudi ustavna pravnik dr. Andraž Teršek in dr. Jurij Toplak. Opozarjata na v javnosti nesprejemljive zamisli o zakonskih določbah, po katerih bi moral vsak ponudnik, iskalec ali imetnik slikarskih del ponujati, iskati ali posedovati točno določen delež novih slik, ki niso starejše od dveh let; vsak imetnik slikarskih del imeti doma določen delež slovenskih slik; vsak ponudnik knjig na svojih knjižnih policah imeti določen delež slovenskih knjig in določen delež novih slovenskih knjig; lastniki kinodvoran vrteti določen delež novih filmov, določen delež slovenskih filmov in novih slovenskih filmov.

Državni svet ocenjuje kot problematično tudi vzpostavitev evidence slovenskih glasbenih del, prvič predvajanih pred največ dvema letoma, pri pristojnem ministrstvu, zlasti pa meni, da se postavlja vprašanje, kdo, če sploh, bo pristojen za oceno kakovosti glasbenih del in njihovih izdajateljev.

Sprejeta ureditev ne omejuje le svobodnega glasbenega urednikovanja, ki ga določa 7. člen veljavnega Zakona o medijih, ampak omejuje tudi svobodno gospodarsko pobudo, zagotovljeno s 74. členom Ustave RS.

Državni svet ugotavlja, da spremenjena zakonska ureditev torej ni sprejemljiva, ker ne povečuje podpore slovenski glasbi, ne izboljšuje položaja slovenskih glasbenih ustvarjalcev, omejuje slovenske radijske programe, namesto da bi jih bogatila, zmanjšuje raznolikost in poslušalcem jemlje izbiro, namesto da bi jo širila, prekomerno posega v avtonomijo in delo programskih ustvarjalcev, otežuje delo glasbenih urednikov in nasploh radijskih ustvarjalcev programov predvsem javnega radia, je nesodobna in ne-razvojna, saj izrazito zavira razvoj specializiranih in profiliranih radijskih programov, ki se končno obetajo z uvedbo digitalnega radia (DAB).

* * *

Za poročevalca na seji Državnega zbora je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predlagana zahteva JE BILA SPREJETA (30 državnih svetnic in svetnikov je prijavilo prisotnost, 24 jih je glasovalo za, 4 pa so bili proti).

- - -

Predsednik je zaključil 19. izredno sejo Državnega sveta Republike Slovenije in se državnim svetnicam in svetnikom ter vabljenim zahvalil za razpravo in sodelovanje.

Marjan Maučec, mag. posl. ved
sekretar

Mitja Bervar, mag. manag.
predsednik